

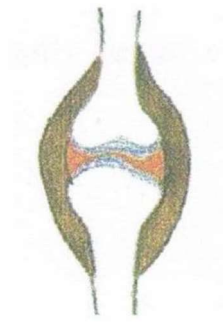
## 9. URAZY KOŚCI I STAWÓW

**ZŁAMANIE** – przerwanie ciągłości tkanki kostnej na skutek urazu mechanicznego lub procesu chorobowego

Rodzaje złamań:

- zamknięte, gdy kość nie uszkodzi skóry
- otwarte ciągłość skóry przerwana, duże ryzyko zakażenia
- z przemieszczeniem - odłamki kości ulegają przesunięciu w różnym kierunku

Najbardziej narażone na złamania są kości długie: ramienna, piszczelowa, udowa, promieniowa, strzałkowa, łokciowa



### SKRĘCENIE

Uraz więzadła lub okolic stawu  
wskutek krótkotrwałego przemieszczenia  
powierzchni stawowych wewnątrz stawu



### ZWICHNIĘCIE

Trwałe przemieszczenie powierzchni  
stawowych kości wewnątrz stawu

### Urazy kości – objawy

- ból
- obrzęk
- ograniczenie ruchliwości
- nietypowy kształt kości
- skrócenie długości uszkodzonej kończyny
- widoczna rana.

## Objawy pozostałych urazów

**Głowa** – zaburzenia przytomności, nudności i wymioty, ból i zawroty głowy, drgawki, wyciek krwi lub jasnego płynu z nosa lub uszu, krew w białkównce oka, wgłębienia na powierzchni, krwawienie.

**Kręgosłup** – ograniczenie ruchów szyi i głowy, porażenie kończyn, ból, okoliczności wypadku (np. upadek z wysokości, wypadek komunikacyjny).

**Miednica** – ból w podbrzuszu, niemożność poruszania nogami, okoliczności wypadku.

**Żebra** – utrudnione oddychanie, ból w klatce piersiowej nasilający się podczas oddychania.

## Postępowanie

Należy:

- ułożyć poszkodowanego w pozycji leżącej lub półleżącej,
- odsłonić uszkodzoną okolicę,
- unieruchomić kończynę,
- wezwać pogotowie,
- w przypadku urazów stawów i złamań zamkniętych stosować zimne okłady,
- w przypadku urazu głowy, kręgosłupa, miednicy lub żeber pozostawić osobę w pozycji zastanej i regularnie kontrolować jej stan.

## Prawa Potta

I – Aby unieruchomić uszkodzoną kość należy unieruchomić dwa sąsiednie stawy.

II – Aby unieruchomić uszkodzony staw należy unieruchomić obie kości go tworzące.